

Warszawa, dnia 28 lipca 2015 r.

Poz. 1043

USTAWA

z dnia 25 czerwca 2015 r.

o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy

Art. 1. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W celu przeprowadzenia wyborów do Sejmu i do Senatu, wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej tworzy się obwody głosowania dla obywateli polskich przebywających za granicą, jeżeli na terenie obwodu przebywa co najmniej 15 wyborców i jeżeli istnieje możliwość przekazania właściwej komisji wyborczej wyników głosowania niezwłocznie po jego zakończeniu.”;

2) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. § 1. W celu przeprowadzenia wyborów do Sejmu i do Senatu, wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej tworzy się obwody głosowania dla wyborców przebywających na polskich statkach morskich, które znajdują się w podróży w okresie obejmującym dzień wyborów, jeżeli przebywa na nich co najmniej 15 wyborców i jeżeli istnieje możliwość przekazania właściwej komisji wyborczej wyników głosowania niezwłocznie po jego zakończeniu.

§ 2. W rozumieniu kodeksu polskim statkiem morskim jest statek podnoszący polską banderę i dowodzony przez polskiego kapitana.

§ 3. Obwody głosowania, o których mowa w § 1, tworzy, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, na wniosek kapitana statku zgłoszony najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów.

§ 4. Obwody głosowania, o których mowa w § 1, wchodzi w skład okręgu wyborczego właściwego dla dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy.”;

3) w art. 34 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór spisu wyborców, o którym mowa w § 1, oraz sposób jego sporządzania i aktualizacji,
- 2) wzór zawiadomienia o wpisaniu wyborcy do spisu wyborców w innym obwodzie głosowania oraz sposób powiadamiania urzędów gmin o objętych spisem wyborców osobach stale zamieszkałych w kraju,
- 3) wzór zaświadczenia o prawie do głosowania oraz sposób wydawania i ewidencjonowania tych zaświadczeń – mając na względzie konieczność zapewnienia możliwości weryfikacji danych zawartych w spisie wyborców, bezpieczeństwa wprowadzania i przetwarzania tych danych, ich przekazywania i odbioru, zabezpieczenia zaświadczenia przed sfałszowaniem oraz zasadę, zgodnie z którą można być wpisanym tylko do jednego spisu wyborców.”;

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072.

4) w art. 35 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Minister właściwy do spraw zagranicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór spisu wyborców, o którym mowa w § 1, oraz sposób jego sporządzania i aktualizacji,
- 2) wzór zawiadomienia o wpisaniu wyborcy do spisu wyborców w innym obwodzie głosowania oraz sposób powiadamiania urzędów gmin o objętych spisem wyborców osobach stale zamieszkałych w kraju,
- 3) wzór zaświadczenia o prawie do głosowania oraz sposób wydawania i ewidencjonowania tych zaświadczeń – mając na względzie konieczność zapewnienia możliwości weryfikacji danych zawartych w spisie wyborców, bezpieczeństwa wprowadzania i przetwarzania tych danych, ich przekazywania i odbioru, zabezpieczenia zaświadczenia przed sfałszowaniem oraz zasadę, zgodnie z którą można być wpisanym tylko do jednego spisu wyborców.”;

5) w dziale I tytuł rozdziału 5a otrzymuje brzmienie: „Przekazywanie informacji o wyborach wyborcom”;

6) po art. 37c dodaje się art. 37d w brzmieniu:

„Art. 37d. § 1. Wójt, najpóźniej w 21 dniu przed dniem wyborów, przekazuje wyborcom w stałych obwodach głosowania, w formie druku bezadresowego umieszczanego w oddawczych skrynkach pocztowych, informację o terminie wyborów, godzinach głosowania, sposobie głosowania oraz warunkach ważności głosu w danych wyborach oraz o możliwości głosowania korespondencyjnego lub przez pełnomocnika.

§ 2. Działania informacyjne, o których mowa w § 1, gmina wykonuje jako zadanie zlecone.

§ 3. Wzór informacji, o której mowa w § 1, w odniesieniu do danych wyborów określa Państwowa Komisja Wyborcza.”;

7) w art. 40:

a) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Na karcie do głosowania zamieszcza się informację o sposobie głosowania oraz warunkach ważności głosu.

§ 3. Karta do głosowania jest jedną kartką zadrukowaną jednostronnie. Wielkość i rodzaj czcionek oraz wielkość kratek przeznaczonych na postawienie znaku „x” są jednakowe dla oznaczeń wszystkich list i nazwisk kandydatów.”;

b) po § 3 dodaje się § 3a i 3b w brzmieniu:

„§ 3a. W przypadku, gdy opracowanie lub wykonanie karty do głosowania zgodnie z przepisem § 3 zdanie pierwsze nie jest możliwe lub powodowałoby znaczne trudności w posługiwaniu się kartą, Państwowa Komisja Wyborcza może zdecydować, że karta do głosowania w danych wyborach będzie składać się z odpowiedniej liczby zadrukowanych jednostronnie, trwale połączonych kartek.

§ 3b. W przypadku, o którym mowa w § 3a, na pierwszej kartce karty do głosowania zamieszcza się wyłącznie informację o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu, natomiast na drugiej kartce karty do głosowania – spis treści karty do głosowania.”;

8) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu:

„Art. 41a. § 1. Urna wyborcza jest wykonana z przezroczystego materiału.

§ 2. Urna wyborcza jest wykonana w taki sposób, aby:

- 1) w czasie głosowania nie było możliwe wrzucenie kart do urny w inny sposób niż przez przeznaczony do tego otwór;
- 2) nie było możliwe wyjęcie kart z urny przed otwarciem urny, o którym mowa w art. 71 § 1, ani wysypanie się kart z urny.

§ 3. Wzory urn wyborczych ustala Państwowa Komisja Wyborcza uwzględniając rodzaj i wielkość obwodów głosowania.”;

9) w art. 42 dodaje się § 5–7 w brzmieniu:

„§ 5. Od podjęcia przez obwodową komisję wyborczą czynności, o których mowa w § 1, do rozpoczęcia głosowania oraz od zamknięcia lokalu wyborczego do podpisania protokołu, o którym mowa w art. 75 § 1, czynności obwodowej komisji wyborczej w obwodach głosowania na obszarze kraju mogą być rejestrowane przez mężów zaufania z wykorzystaniem własnych urzędzeń rejestrujących.

§ 6. Materiały zawierające zarejestrowany przebieg czynności, o których mowa w § 5, mogą być udostępniane wyłącznie na potrzeby postępowania przed sądami i organami prokuratury.

§ 7. Udostępnianie materiałów zawierających zarejestrowany przebieg czynności, o których mowa w § 5, w celach innych niż określone w § 6, jest zabronione.”;

10) w art. 52 dodaje się § 8 i 9 w brzmieniu:

„§ 8. Wyborca może wrzucić kartę lub karty do głosowania do urny wyborczej w kopercie na kartę lub karty do głosowania, zwanej dalej „kopertą na kartę do głosowania”.

§ 9. Dostępność kopert na karty do głosowania w lokalu wyborczym zapewnia:

- 1) na obszarze kraju – wójt w ramach zadań zleconych gminie;
- 2) za granicą – konsul;
- 3) na polskim statku morskim – kapitan statku.”;

11) w art. 53b § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zamiar głosowania korespondencyjnego:

- 1) w kraju wyborca zgłasza wójtowi do 15 dnia przed dniem wyborów;
- 2) za granicą wyborca zgłasza konsulowi do 18 dnia przed dniem wyborów.”;

12) w art. 53f § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Konsul niezwłocznie po otrzymaniu od właściwej komisji wyborczej kart do głosowania, jednak nie później niż 13 dni przed dniem wyborów, wysyła pakiet wyborczy do wyborcy wpisanego do spisu wyborców, który wyraził zamiar głosowania korespondencyjnego za granicą, z zastrzeżeniem § 2.”;

13) w art. 53g:

a) w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) koperta na kartę do głosowania;”;

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Obwodowa komisja wyborcza opieczętowała karty do głosowania swoją pieczęcią.”;

14) w art. 53j w § 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) tryb przekazywania wyborcy pakietu wyborczego;”;

15) art. 53l otrzymuje brzmienie:

„Art. 53l. W ponownym głosowaniu w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej oraz ponownych wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej skróceniu ulegają następujące terminy:

- 1) o którym mowa w art. 53b § 1 pkt 1 – do 10 dnia przed dniem głosowania lub wyborów;
- 2) o którym mowa w art. 53b § 1 pkt 2 – do 11 dnia przed dniem głosowania lub wyborów;
- 3) o którym mowa w art. 53f § 1 – do 9 dnia przed dniem głosowania lub wyborów.”;

16) w art. 69 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Czynności obwodowej komisji wyborczej związane z ustalaniem wyników głosowania w obwodzie wykonują wspólnie wszyscy obecni członkowie komisji.”;

17) w art. 70 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Niezwłocznie po zakończeniu głosowania przewodniczący obwodowej komisji wyborczej zapieczętował otwór urny wyborczej.”;

18) w art. 71 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Po wykonaniu przez obwodową komisję wyborczą czynności, o których mowa w art. 70, przewodniczący komisji otwiera urnę wyborczą, po czym komisja liczy wyjęte z urny karty do głosowania i ustala liczbę kart ważnych i liczbę kart nieważnych oraz, odpowiednio do przeprowadzanych wyborów, liczbę głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów albo na poszczególne listy kandydatów i każdego kandydata z tych list, a także liczbę głosów nieważnych.”;

19) w art. 75 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W protokole, o którym mowa w § 1, wymienia się odpowiednio dane, o których mowa w art. 70 § 2, oraz odpowiednio do przeprowadzanych wyborów, liczbę głosów nieważnych z podaniem przyczyny ich nieważności, liczbę głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów albo na poszczególne listy kandydatów i każdego kandydata z tych list.”;

20) w art. 78 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wyniki głosowania z obwodów utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich są przekazywane okręgowej komisji wyborczej właściwej dla dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy.”;

21) w art. 157:

a) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Kadencja członka Państwowej Komisji Wyborczej wynosi 9 lat.”;

b) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Państwowa Komisja Wyborcza wybiera ze swojego składu i odwołuje przewodniczącego oraz dwóch zastępców przewodniczącego.”;

22) w art. 158 w § 1:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wygaśnięcie członkostwa w Państwowej Komisji Wyborczej przed upływem kadencji następuje w przypadku.”;

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) ukończenia 70 lat przez członka Komisji.”;

23) po art. 158 dodaje się art. 158a w brzmieniu:

„Art. 158a. § 1. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

- 1) reprezentuje Komisję;
- 2) organizuje pracę Komisji;
- 3) zwołuje, co najmniej raz na dwa miesiące, posiedzenia Komisji, przewodniczy obradom i czuwa nad ich przebiegiem;
- 4) nadzoruje wykonanie uchwał Komisji;
- 5) zleca wykonanie określonych zadań Krajowemu Biuru Wyborczemu i nadzoruje ich wykonanie;
- 6) wykonuje czynności zlecone przez Komisję.

§ 2. W czasie nieobecności przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej czynności wymienione w § 1 wykonują zastępcy przewodniczącego. Z upoważnienia przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, zastępcy przewodniczącego mogą wykonywać również inne czynności.

§ 3. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej ustala podział czynności między zastępcami i informuje o tym pozostałych członków Państwowej Komisji Wyborczej.”;

24) w art. 160 w § 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) prowadzenie i wspieranie działań informacyjnych zwiększających wiedzę obywateli na temat prawa wyborczego, w szczególności zasad głosowania oraz warunków ważności głosu w danych wyborach.”;

25) w art. 161 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej zapadają większością głosów w obecności co najmniej 5 członków, w tym przewodniczącego Komisji lub jednego z jego zastępców. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos prowadzącego obrady, jeżeli nie wstrzymał się od głosu.”;

26) w art. 182:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W skład obwodowej komisji wyborczej utworzonej dla obwodu:

- 1) do 2000 mieszkańców powołuje się od 6 do 8 osób,

- 2) od 2001 do 3000 mieszkańców powołuje się od 8 do 10 osób
– spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych lub upoważnione przez nich osoby.”
- b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:
„§ 2a. W skład obwodowych komisji wyborczych, o których mowa w § 2, powołuje się także po jednej osobie wskazanej przez wójta spośród pracowników samorządowych gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych.”
- c) § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Kandydatami, o których mowa w § 2 oraz w § 3 pkt 1, mogą być tylko osoby ujęte w stałym rejestrze wyborców danej gminy.”;
- 27) art. 183 otrzymuje brzmienie:
„Art. 183. § 1. Obwodowe komisje wyborcze w obwodach głosowania utworzonych za granicą powołują konsulowie spośród wyborców zamieszkałych na obszarze właściwości terytorialnej konsula. Przepisy art. 182 § 5–10 stosuje się odpowiednio.
§ 2. W skład obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych za granicą powołuje się:
1) od 4 do 8 osób spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych lub upoważnione przez nich osoby;
2) jedną osobę wskazaną przez konsula.
§ 3. Konsul, jeżeli wymaga tego zachowanie sprawności przebiegu głosowania, może uzupełnić skład liczbowy obwodowej komisji wyborczej spośród wyborców zamieszkałych na obszarze właściwości terytorialnej konsula, z tym że liczba członków komisji nie może przekroczyć dopuszczalnego składu komisji, o którym mowa w § 2. Przepis art. 182 § 6 stosuje się odpowiednio.
§ 4. Obwodowe komisje wyborcze w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich powołują spośród wyborców kapitanowie tych statków. Przepisy art. 182 § 3 i 5–10 stosuje się odpowiednio.
§ 5. Państwowa Komisja Wyborcza określa, po porozumieniu odpowiednio z ministrem właściwym do spraw zagranicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, tryb i termin powołania komisji, o których mowa w § 1 i 4.”;
- 28) w art. 184 w § 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) wyrażenia zgody na kandydowanie w wyborach przez osobę będącą w stosunku do członka komisji małżonkiem, wstępnym, zstępnym, rodzeństwem, małżonkiem zstępnego lub przysposobionego albo pozostającą z nim w stosunku przysposobienia;”;
- 29) w art. 228 w § 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) głosów nieważnych, z podaniem przyczyny ich nieważności;”;
- 30) w art. 229 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:
„Przepisy art. 69 § 3 i 3a, art. 71, art. 73 i art. 228 stosuje się odpowiednio.”;
- 31) w art. 270 w § 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) głosów nieważnych, z podaniem przyczyny ich nieważności;”;
- 32) w art. 357 w § 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) głosów nieważnych, z podaniem przyczyny ich nieważności;”;
- 33) w art. 360 w § 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) głosów nieważnych, z podaniem przyczyny ich nieważności;”;
- 34) w art. 442 w § 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) głosów nieważnych, z podaniem przyczyny ich nieważności;”;
- 35) art. 470 otrzymuje brzmienie:
„Art. 470. Do wyborów wójta w zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów 6, 7 i 10 działu VII, chyba że przepisy niniejszego działu stanowią inaczej.”;

36) po art. 504 dodaje się art. 504a w brzmieniu:

„Art. 504a. Kto udostępnia materiały zawierające zarejestrowany przebieg czynności obwodowej komisji wyborczej, o których mowa w art. 42 § 5, w celach innych niż określone w art. 42 § 6 – podlega karze grzywny od 1000 do 10 000 złotych.”;

37) art. 516 otrzymuje brzmienie:

„Art. 516. Do postępowania w sprawach, o których mowa w art. 494–496, art. 498, art. 499, art. 503, art. 504a–505a oraz art. 511–513a, stosuje się przepisy o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.”.

Art. 2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 34 § 4, art. 35 § 4 i art. 53j § 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie odpowiednio art. 34 § 4, art. 35 § 4 i art. 53j § 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Kadencja członków Państwowej Komisji Wyborczej, o której mowa w art. 157 § 2a ustawy zmienianej w art. 1, powołanych przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 21 lit. a niniejszej ustawy, rozpoczyna się z tym dniem.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 2 w zakresie art. 15 § 2–4, pkt 5, 6, 20, 21 lit. a, pkt 22–25 i art. 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.;
- 2) art. 1 pkt 8 i 10, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*